

BAĞ-KUR İSTEĞE BAĞLI SİGORTALILIK YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, Bağ-Kur kapsamında isteğe bağlı sigortalılığın usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik; isteğe bağlı sigortalı olabileceklerin niteliklerini, başvurma usulünü, sigortalılığın başlangıcını ve sona ermesini, basamak seçimini ve yükseltilmesini, primlerin ödenmesini ve hizmet borçlanmasının usul ve esasları ile sağlanan sigorta yardımlarını kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik; 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununun 79 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

- Bağ-Kur veya Kurum Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğünü veya Bağ-Kur İl Müdürlüklerini,
- 1479 sayılı Kanun: 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununu,
- 2926 sayılı Kanun: 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununu,
- 2829 sayılı Kanun: 24/5/1983 tarihli ve 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunu,
- İsteğe Bağlı Sigortalılık: 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre isteğe bağlı sigortalı olanları,
- Sigortalı: Bu Yönetmeliğe göre isteğe bağlı sigortalı olanları, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İsteğe Bağlı Sigortalılığa İlişkin Hükümler

İsteğe Bağlı Sigortalılık Hakkından Yararlanacaklar

Madde 5 — Kanunla veya Kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulan sosyal güvenlik kuruluşlarına prim veya kesenek ödemeyen, bu kuruluşlardan malullük ve yaşlılık aylığı ile daimi tam iş göremezlik geliri almayan ve onsekiz yaşını dolduran;

- Ev kadınları,
- Herhangi bir işte çalışmayanlar,
- Bağ-Kur'a tabi zorunlu sigortalılığı sona erenler,
- Yurt dışındaki vatandaşların yanlarında bulunan ve herhangi bir işte çalışmayan eşleri,
- Türkiye'de ikamet eden ve herhangi bir işte çalışmayan yabancı uyruklular, talep etmeleri halinde isteğe bağlı sigortalı olabilirler.

Kuruma isteğe bağlı sigortalı olarak tescili yapılan ancak daha sonra birinci fıkrada öngörülen şartları taşımadığı anlaşılanların sigortalılığı;

- Öngörülen şartları halen taşıyor iseler, tescil tarihinden itibaren,
- Öngörülen şartlara daha sonra haiz olmuş iseler, bu şartlara haiz oldukları tarihe kadar olan kısmı, iptal edilir ve ödedikleri primler talepleri halinde kendilerine iade edilir.

İsteğe Bağlı Sigortalılık Talebi

Madde 6 — Bağ-Kur'a tabi zorunlu sigortalılığı sona erenlerden isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenler veya isteğe bağlı sigortalılığını sona erdirenlerden tekrar isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenler dilekçe ile, ilk kez Bağ-Kur isteğe bağlı sigortalısı olmak isteyenler ise ikametgahlarının bulunduğu köy veya mahalle muhtarları tarafından onaylanmış Bağ-Kur İsteğe Bağlı Sigortalılık Giriş Bildirgesi ile ikametgahlarının bulunduğu yerdeki İl Müdürlüğüne başvurmaları gerekmektedir.

Yurt dışından isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenler, Bağ-Kur İsteğe Bağlı Sigortalılık Giriş Bildirgelerini ikamet ettikleri ülkede bulunan konsoloslığa veya Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği ya da Ataşeliğine onaylattıktan sonra doğrudan Genel Müdürlüğe göndermeleri gerekmektedir. İl Müdürlüklerine yapılan başvurular Genel Müdürlüğe gönderilir.

İsteğe bağlı sigortalılığı bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre sona erenlerin daha sonra yaptıkları prim ödemeleri de yeniden sigortalılık talebi olarak değerlendirilir.

İsteğe Bağlı Sigortalılığın Başlaması

Madde 7 — İsteğe bağlı sigortalılık, talep dilekçesinin veya isteğe bağlı sigortalılık giriş bildirgesinin Kurum kayıtlarına girdiği tarihten itibaren başlar.

Ancak;

- 1479 ve 2926 sayılı Kanunlar kapsamında zorunlu sigortalılığı sona erdikten sonra isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenlerin isteğe bağlı sigortalılıkları, zorunlu sigortalılık sürelerine ait prim ve gecikme zammı borçlarını ödedikleri tarihten,
- Diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamındaki zorunlu ve isteğe bağlı sigortalılıkları veya 1479 ve 2926 sayılı Kanunlar kapsamındaki zorunlu sigortalılıkları devam ederken isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunanların sigortalılıkları anılan Kanunlara tabi sigortalılıklarının sona erdiği tarihi takip eden günden,

itibaren başlatılır.

Bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre sigortalılığı sona erdirilenlerin, prim ödemeye başladıkları ayın başı itibarıyla sigortalılıkları yeniden başlatılır.

İsteğe Bağlı Sigortalılığın Sona Ermesi

Madde 8 — İsteğe bağlı sigortalılık;

- Sigortalılığın sona erdirilmesine ilişkin yazılı talebinin kurum kayıtlarına girdiği tarihte,
- 1479 sayılı Kanunun 24 üncü maddesine göre zorunlu sigortalılığın başladığı tarihte,
- 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'na tabi hizmet akdi ile çalışmaya başlayanların çalışmaya başladıkları tarihten bir gün önce,
- T.C. Emekli Sandığına tabi olarak çalışmaya başlayanların emekli keseneklerinin kesildiği tarihten bir gün önce,
- Yaşlılık aylığı bağlanması veya toptan ödeme yapılması için yazılı talebin Kurum kayıtlarına intikal ettiği

tarihte,

f) Malullük aylığı bağlanması halinde, maluliyete esas rapor tarihinde,

g) Sigortalının ölümü halinde;

1) Bir süre prim ödenmişse en son primi ödenen ayın sonu itibarıyla,

2) Hak sahiplerince ödeme tarihinde, sigortalının toplam borcunun üç aylık prim ve ceza borcundan az olması halinde ölüm tarihinde,

sona erer.

Ayrıca, sigortalının toplam borcunun üç aylık prim ve ceza borcundan fazla olması halinde; sigortalının daha önce ödediği primlerin bilgisayar ortamında tespit edilen ve tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla, Kurumca sona erdirilir.

Gelir Basamaklarının Seçimi

Madde 9 — İlk defa isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenler, 1479 sayılı Kanununun 50 nci maddesinde belirlenen gelir basamaklarından ilk oniki basamaktan dilediklerini seçebilirler.

Ancak, Bağ-Kur'a tabi zorunlu sigortalı olduktan sonra ilk defa isteğe bağlı sigortalı olanların basamakları zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihte buldukları basamaklara, diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi sigortalı olduktan sonra ilk defa isteğe bağlı sigortalı olanların basamakları, diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında geçirilen süre dikkate alınarak, intibak ettirilmek suretiyle belirlenir.

İsteğe bağlı sigortalılığı sona erdikten sonra, diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında sigortalı olup, yeniden isteğe bağlı sigortalı olanların basamakları ise diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında geçirilen süre dikkate alınarak daha önce buldukları son basamak üzerine intibak ettirilmek suretiyle yeniden belirlenir.

Gelir Basamaklarının Yükseltilmesi

Madde 10 — Sigortalıların seçtikleri veya intibak ettirdikleri ilk oniki basamakta bekleme süresi bir yıl, onüçüncü basamaktan itibaren her bir basamakta bekleme süresi ise iki yıldır.

İlk onbir basamakta bulunan sigortalıların basamakları; bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydı ile talep aranmaksızın, bir yıllık prim ödeme süresinin dolduğu tarihi takip eden ay başı itibarıyla, Kurumca bir üst basamağa yükseltilir.

Onikinci basamaktan itibaren sigortalıların basamakları; talepte bulunmaları ve talep tarihinden önceki ayın sonu itibarıyla prim ve gecikme zammı borcu bulunmaması şartıyla, talep tarihini takip eden aybaşı itibarıyla bir üst basamağa yükseltilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Primerin Hesaplanması, Borçlanma ve Sağlanan Yardımlar

Primerin Hesaplanması, Ödenmesi ve Tahsili Usulleri

Madde 11 — İsteğe bağlı sigortalıların giriş keseneği, prim ve basamak yükseltme farklarının hesap ve tahsilinde bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydı ile 1479 sayılı Kanunun İkinci Kısmının Primer başlıklı Beşinci Bölümünde yer alan ve isteğe bağlı sigortalılıkla bağdaşan hükümler uygulanır.

1479 ve 2926 sayılı Kanunlara tabi zorunlu sigortalılığı sona erdikten sonra, isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunmadan yapılan ödemeler; sigortalı veya hak sahiplerinin talebi halinde, ödemenin yapıldığı aydan başlamak üzere ödemelerin primleri tam olarak karşıladığı aylar itibarıyla sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Ancak, bu şekilde yapılan ödemeler isteğe bağlı sigortalılığın başlangıcı olarak değerlendirilmez.

İsteğe Bağlı Sigortalıların Borçlanması

Madde 12 — İlk defa isteğe bağlı sigortalı olanlardan, 4/5/1979 tarihi itibarıyla kadın iseler 40, erkek iseler 45 yaşını dolduranlar, sigortalı oldukları tarihten geriye doğru 10 yıllık sürenin tamamını, sigortalılığının başlangıç tarihinden itibaren bir yıl içinde talepte bulunmak kaydıyla borçlanabilirler. Bağ-Kur ile diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi sigortalılık süresi bulunanlar ise ancak on yıla tamamlayacak kadar süreyi borçlanabilirler.

Borçlanılan süre, yaşlılık aylığı bağlanmasında, borcun sona erdiği tarihten itibaren bir yıl sonra sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

Borçlanma primi, talep tarihinde sigortalının seçtiği veya intibak ettirildiği basamak ve prim tutarları üzerinden hesaplanır ve mümkün olduğu takdirde talep esnasında kendisine veya bilinen son adresine tebliğ edilir. Ancak bu bildirim hiçbir zaman iki yıllık borçlanma primini ödeme süresini kesmez. Borçlanma primi sigortalılığın başlangıç tarihinden itibaren iki yıl içinde ödenir. Borçlanma primini ödemediği ölen sigortalıların hak sahipleri de bu süre içinde borçlanma primini ödeyebilirler. Sigortalılığın başlangıç tarihinden itibaren iki yıl içinde borçlanma primlerinin tamamen ödenmemesi halinde, borçlanma talepleri geçersiz sayılır.

Bu Yönetmeliğe göre borçlanılmış veya borçlanılacak süreler; 2829 sayılı Kanun hükümleri gereğince diğer sosyal güvenlik kanunlarına göre bağlanacak aylıklarda birleştirilecek hizmet sürelerine dahil edilmez. Bu suretle dikkate alınmayan sürelere ait borçlanma primleri, talep halinde sigortalıya veya mirasçılarına geri verilir.

Sağlanan Sosyal Sigorta Yardımları

Madde 13 — İsteğe bağlı sigortalılar ve bunların hak sahipleri 1479 sayılı Kanunun malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası haklarından zorunlu sigortalılar gibi yararlanırlar. Ancak, iş kazası ve meslek hastalığı sonucu malullük ve ölüm aylığına ilişkin hükümler bu sigortalılar hakkında uygulanmaz.

4/10/2000 tarihinden sonra sigortalı olanlar sağlık sigortası yardımlarından yararlanamazlar. Ancak, bu tarihten önce sağlık sigortası yardımlarından yararlananlar ile 1479 sayılı Kanununun Geçici 23 üncü maddesine göre sağlık sigortası yardımlarından yararlanacak olanların hakları saklıdır. Bu şekilde sağlık sigortasından yararlanan sigortalılar 1479 sayılı Kanunun Ek 15 inci ve Geçici 7 nci maddesine göre sağlık sigortası primi ödemek zorundadırlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Tebliğatlar

Madde 14 — Bu Yönetmeliğin uygulanmasında sigortalıya yapılacak tebliğatlar, sigortalının Kuruma bildirdiği son adresine posta işletmesi aracılığıyla iadeli taahhütlü şekilde yapılır. Sigortalının son adresine yapılan tebliğat sigortalıya yapılmış sayılır.

Yönetmelikte Hüküm Bulunmayan Haller

Madde 15 — Bu Yönetmelikte yer almayan hususlarda, 1479 sayılı Kanun ile bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan Yönetmeliklerin, isteğe bağlı sigortalılıkla bağdaşan hükümleri uygulanır.

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat

Madde 16 — 5/8/1988 tarihli ve 19890 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bağ-Kur İsteğe Bağlı Sigortalılık Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1 – (Ek:RG-30/07/2005-25891) 17/10/1983 tarihli 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre 2/8/2003 tarihinden önce isteğe bağlı sigortalı olanlar 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici

22 nci maddesine göre basamak intibaklarının yapıldığı tarihe kadar primlerini üçer aylık dönemler halinde ve 2926 sayılı Kanuna göre tespit edilen basamak ve primler üzerinden ödemeye devam ederler. Ancak, sigortalının toplam borcunun iki dönem prim ve ceza borcundan fazla olması halinde; sigortalılık daha önce ödenen primlerin bilgisayar ortamında tespit edilen ve tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla Kurumca sona erdirilir.

Madde 17 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 18 —(Değişik:RG-30/07/2005-25891) Bu Yönetmelik hükümlerini Bağ-Kur Genel Müdürü yürütür.